

2023-yil yanvar-noyabr oylari uchun
dastlabki ma'lumot

QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASINING TASHQI SAVDO AYLANMASI

Tashqi iqtisodiy faoliyat
va savdo statistikasi boshqarmasi:
(61) 222-67-45

TASHQI SAVDO AYLANMASI

Mamlakatimizda olib borilayotgan iqtisodiy islohotlar xorijiy davlatlar bilan savdo aloqalarining jadal o'sishiga xizmat qilmoqda. Xususan, mamlakatning eksport salohiyatini oshirish bo'yicha qabul qilingan qarorlar mahalliy kompaniyalarga tashqi bozorlarda ko'proq tajriba orttirishga imkon beradi. Pirovardida ular jahon savdosida raqobatdosh ustunlikka ega bo'ladi.

Respublikada bu borada so'nggi yillarda amalga oshirilayotgan eksportni rag'batlantirish, importni optimallashtirish va umuman olganda tashqi savdo muvozanatini ta'minlash maqsadida amalga oshirilgan chora-tadbirlar natijasida, **2023-yil** yanvar-noyabr oylarida respublikaning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) **463,7 mln. AQSH** dollariga yetdi va **2022-yilning** yanvar-noyabr oyiga nisbatan **86,4 %** ni tashkil etdi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI (yanvar-noyabr, mln. AQSH dollari)

Tashqi savdo aylanmasi

2023-y.: **463,7** **86,4 %**

(2022-y.: **537,0**)

Saldo

2023-y.: **97,1** (2022-y.: **106,2**)

Eksport

2023-y.: **280,4** **87,2 %**

(2022-y.: **321,6**)

Tovarlar: 279,2

Xizmatlar: 1,2

Import

2023-y.: **183,3** **85,1 %**

(2022-y.: **215,4**)

Tovarlar: 167,3

Xizmatlar: 16,0

Tashqi savdo aylanmasi – muayyan davr uchun mamlakat eksporti va importi qiymatining miqdori hisoblanadi. Tovarlarining tashqi savdo statistikasi O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududiga olib kirish (import) yoki O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududidan olib chiqish (eksport) natijasida mamlakat material resurslari zaxiralari qo‘shiladigan yoki ulardan ayirib tashlanadigan tovarlar hisobini tashqi savdo umumiy hisob tizimi asosida yuritiladi.

TSAda eksport hajmi **280,4** mln. AQSH dollariga (**87,2 %** ni tashkil etdi) va import hajmi **183,3** mln. AQSH dollariga (**85,1 %** ni tashkil etdi) yetdi. Hisobot davrida **97,1** mln. AQSH dollari qiymatida ijobiy tashqi savdo balansi qayd etildi.

QORAQALPOG‘ISTON RESPUBLIKASI TASHQI SAVDO AYLANMASIDA ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO‘LGAN DAVLATLAR

(2023-yil yanvar-noyabr, mln. AQSH dollari)

<p>Turkiya</p> <p>TSA – 95,6</p> <p>Eksport: 92,1 Import: 3,5</p> <p> 20,6%</p>	<p>XXR</p> <p>TSA – 95,9</p> <p>Eksport: 57,0 Import: 38,9</p> <p> 20,7%</p>	<p>Rossiya</p> <p>TSA – 83,6</p> <p>Eksport: 47,6 Import: 36,0</p> <p> 18,0%</p>	<p>Latviya</p> <p>TSA – 31,2</p> <p>Eksport: 31,0 Import: 0,2</p> <p> 6,7%</p>	<p>Qozog‘iston</p> <p>TSA – 54,9</p> <p>Eksport: 24,7 Import: 30,2</p> <p> 11,8%</p>
<p>Afg‘oniston</p> <p>TSA – 2,1</p> <p>Eksport: 2,1 Import: 0,0</p> <p> 0,5%</p>	<p>Estoniya</p> <p>TSA – 8,7</p> <p>Eksport: 6,5 Import: 2,2</p> <p> 1,9%</p>	<p>Tojikiston</p> <p>TSA – 2,5</p> <p>Eksport: 2,5 Import: 0,0</p> <p> 0,5%</p>	<p>Gruziya</p> <p>TSA – 2,4</p> <p>Eksport: 2,4 Import: 0,0</p> <p> 0,5%</p>	<p>Fransiya</p> <p>TSA – 3,8</p> <p>Eksport: 1,8 Import: 2,0</p> <p> 0,8%</p>

QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI

(yanvar-noyabr, mln. AQSH dollari)

Davlatlar	2021-y.	2022-y.	2023-y.
Turkiya	97,9	98,5	95,6
 <i>Eksport</i>	84,7	90,8	92,1
<i>Import</i>	13,2	7,7	3,5
XXR	132,7	154,8	95,9
 <i>Eksport</i>	97,2	84,5	57,0
<i>Import</i>	35,5	70,3	38,9
Rossiya	109,6	96,5	83,6
 <i>Eksport</i>	71,2	47,7	47,6
<i>Import</i>	38,4	48,8	36,0
Latviya	29,4	36,1	31,2
 <i>Eksport</i>	26,6	34,3	31,0
<i>Import</i>	2,8	1,8	0,2
Qozog'iston	57,0	50,7	54,9
 <i>Eksport</i>	35,9	32,0	24,7
<i>Import</i>	21,1	18,7	30,2
Estoniya	0,7	2,6	8,7
 <i>Eksport</i>	0,5	0,1	6,5
<i>Import</i>	0,2	2,5	2,2
Tojikiston	2,5	3,2	2,5
 <i>Eksport</i>	2,5	3,2	2,5
<i>Import</i>	0,0	0,0	0,0
Gruziya	1,2	2,8	2,4
 <i>Eksport</i>	1,2	2,7	2,4
<i>Import</i>	0,0	0,1	0,0
Afg'oniston	4,0	4,1	2,1
 <i>Eksport</i>	4,0	4,1	2,1
<i>Import</i>	0,0	0,0	0,0
Fransiya	2,9	2,0	3,8
 <i>Eksport</i>	1,7	1,6	1,8
<i>Import</i>	1,2	0,4	2,0

Davlatlar		2021-y.	2022-y.	2023-y.
	Pokiston	1,6	0,4	1,7
	<i>Eksport</i>	1,4	0,2	1,7
	<i>Import</i>	0,2	0,2	0
	Eron	6,1	1,6	1,9
	<i>Eksport</i>	2,4	0,6	1,1
	<i>Import</i>	3,7	1	0,8
	Koreya Respublikasi	27,1	26,3	20,6
	<i>Eksport</i>	4,8	1,6	1
	<i>Import</i>	22,3	24,7	19,6
	Niderlandiya	5,6	1,2	1,3
	<i>Eksport</i>	0,2	0,3	0,7
	<i>Import</i>	5,4	0,9	0,6
	Polsha	1,1	1,2	1,2
	<i>Eksport</i>	0,1	0,2	0,7
	<i>Import</i>	1,0	1,0	0,5
	Germaniya	9,2	1,6	3,7
	<i>Eksport</i>	0,8	0,4	0,6
	<i>Import</i>	8,4	1,2	3,1
	Ozerboyjon	0,7	0,7	0,6
	<i>Eksport</i>	0,6	0,7	0,6
	<i>Import</i>	0,1	0	0
	Irak	3,6	0,3	0,5
	<i>Eksport</i>	3,6	0,3	0,5
	<i>Import</i>			
	Turkmaniston	4,1	2,2	1,8
	<i>Eksport</i>	0,8	1,1	0,5
	<i>Import</i>	3,3	1,1	1,3
	Litva	13,8	5	1,9
	<i>Eksport</i>	2,2	1,9	0,5
	<i>Import</i>	11,6	3,1	1,4

QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASINING TUMANLAR KESIMIDA TASHQI SAVDO AYLANMASI

(2023-yil yanvar-noyabr)*

	Mln. AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da	Ulushi, % da
Qoraqalpog'iston Respublikasi	463,7	86,4	100,0
Nukus shahri	268,2	81,7	57,8
<i>hududlar:</i>			
Amudaryo	12,8	149,6	2,8
Beruniy	9,9	59,3	2,1
Bo'zatov	1,8	130,9	0,4
Qorao'zak	7,5	18,3	1,6
Kegeyli	8,1	103,0	1,7
Qo'ng'iro't	14,2	161,2	3,1
Qonliko'l	15,0	115,0	3,2
Mo'ynoq	24,4	73,3	5,3
Nukus	7,3	164,7	1,6
Taxiatosh	16,8	91,4	3,6
Taxtako'pir	0,9	50,7	0,2
To'rtko'l	33,7	122,4	7,3
Xo'jayli	12,6	225,0	2,7
Chimboy	12,5	132,2	2,7
Shumanay	5,2	378,2	1,1
Ellikqal'a	12,4	129,4	2,7

Eng yuqori hajm, mln. AQSH dollari

Nukus sh. 268,2

To'rtko'l 33,7

Mo'ynoq 24,4

Eng quyi hajm, mln. AQSH dollari

Shumanay 5,2

Bo'zatov 1,8

Taxtako'pir 0,9

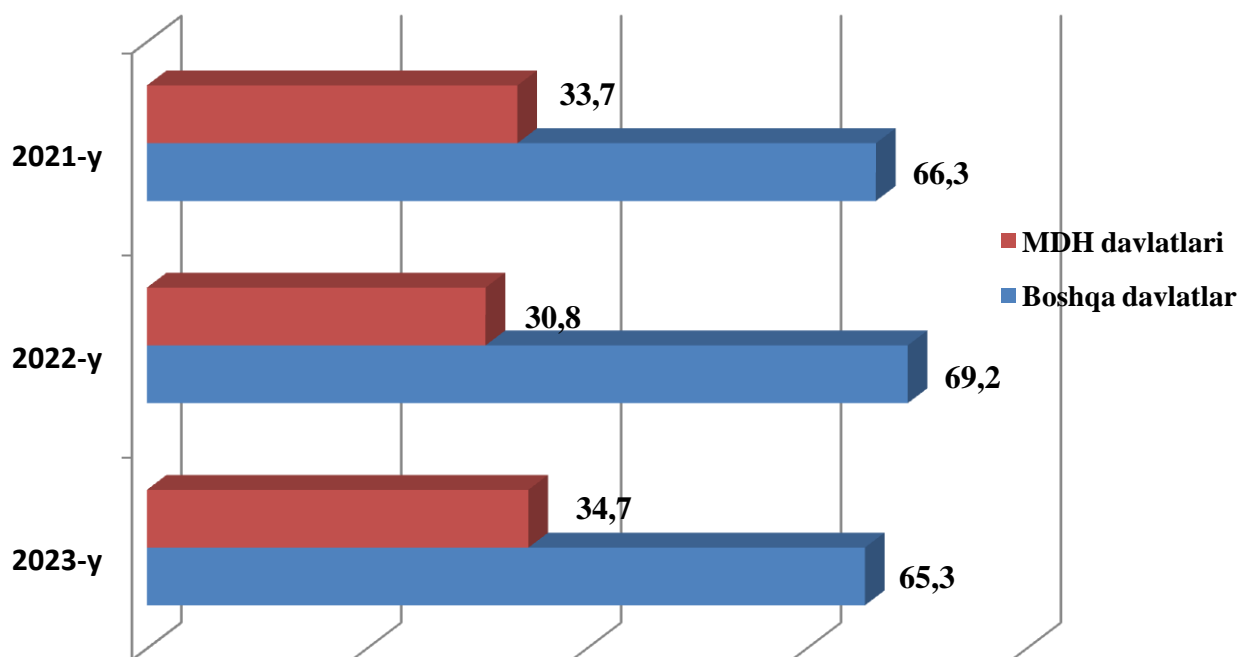
Respublika tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng yuqori ulushni Nukus shahri **57,8** % ulush bilan **268,2** mln. AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Taxtako'pir tumani **0,2** % ulush bilan **0,9** mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

* Tabiiy gaz va elektr energiyasi yetkazib berish, shuningdek, maxsus eksport bo'yicha rasmiy statistik ma'lumotlar, Qoraqalpog'iston Respublikasi shaharlar va tumanlari bo'yicha taqsimlanmagan

QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-noyabr, ulushi, % da)

2023-yil yanvar-noyabr oylarida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi **34,7** % ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasi 2022-yilning mos davriga nisbatan **97,3** % ni tashkil etdi.

Qoraqalpog'istonning boshqa xorijiy davlatlar bilan TSA 2023-yilning yanvar-noyabr oylarida 2022-yilning mos davriga nisbatan **81,5** % ni va jami TSA'dagi ulushi **65,3** % ni tashkil etdi.

Qoraqalpog‘iston Respublikasining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi 2023-yil yanvar-noyabr holatiga ko‘ra, **161,0** mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport **76,4** mln. AQSH dollariga yetgan bo‘lsa, import **84,7** mln. AQSH dollari qiymatida qayd etildi.

QORAQALPOG‘ISTON RESPUBLIKASINING MDH DAVLATLARI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI (2023-yil yanvar-noyabr, mln. AQSH dollari)

Rossiya

TSA – 83,6
Eksport – 47,6
Import – 36,0

Qozog‘iston

TSA – 54,9
Eksport – 24,7
Import – 30,2

Qirg‘iz Respublikasi

TSA – 5,1
Eksport – 0,2
Import – 4,9

Belarus

TSA – 12,3
Eksport – 0,1
Import – 12,2

Tojikiston

TSA – 2,5
Eksport – 2,5
Import – 0,0

Ukraina

TSA – 0,4
Eksport – 0,3
Import – 0,1

Turkmaniston

TSA – 1,8
Eksport – 0,5
Import – 1,3

Qoraqalpog‘iston Respublikasining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasining eng yuqori hajmlari Rossiya **83,6 mln**, Qozog‘iston **54,9 mln** hamda **Belarus 12,3 mln** bilan qayd etildi.

QORAQALPOG‘ISTON RESPUBLIKASINING EKSPORTI

Xalqaro iqtisodiy aloqalarning rivojlanishi eksportning barqaror o‘shishiga ko‘maklashadi va bu o‘z navbatida ma‘lum natijalarga erishish uchun zamin yaratadi. Mamlakatning eksport salohiyatini oshirish, eksportyorlarni davlat tomonidan qo‘llab-quvvatlash, eksportbop mahsulotlar nomenklaturasini kengaytirish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasida eksportyorlar tomonidan **280,4** mln. AQSH dollari (*nomonetar oltindan tashqari*) qiymatidagi (*2022-yilning mos davriga nisbatan 87,2 % ni tashkil etdi*) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta‘minlandi.

XSST* BO‘YICHA EKSPORT TARKIBI (2023-yil yanvar-noyabr, ulushi % da)

Qoraqalpog‘iston Respublikasida tovarlar tashqi savdosi statistik ko‘rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasi (**keyingi o‘rinlarda TIF TN**) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (**keyingi o‘rinlarda – XSST**) ishlatiladi. Bu o‘z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni **XSST** bo‘yicha kodlashtirish, **TIF TN** va **XSST** o‘rtasida o‘tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

QORAQALPOG‘ISTON RESPUBLIKASINING XSST BO‘YICHA EKSPORTI TARKIBI

(yanvar-noyabr, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Mln. AQSH dollari		O‘zgarish sur‘ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan, % da	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Jami eksport	321,6	280,4	86,4	87,2	100,0	100
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	18,3	18,5	94,1	101,2	5,7	6,6
Ichimliklar va tamaki	-	-	-	-	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari	30,4	29,3	61,5	96,6	9,4	10,5
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar	0,1	0,9	10,3	723,1	0,0	0,3
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	-	-	-	-	-	-
Kimyoviy vositalar va shunga o‘xshash mahsulotlar	237,3	191,2	95,8	80,6	73,8	68,2
Sanoat tovarlari	30,7	38,2	66,7	124,5	9,5	13,6
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	0,0	0,0	0,4	20,4	0,0	0,0
Turli xil tayyor buyumlar	1,6	1,1	319,3	69,6	0,5	0,4
Xizmatlar	3,2	1,2	137,3	37,7	1,0	0,4

Eksport tarkibida tovarlar ulushi **98,9 %** ni tashkil etib, ular kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o‘xshash mahsulotlar (**68,2 %**), sanoat tovarlari (**13,6 %**), nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari (**10,5 %**), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (**6,6 %**) hissasiga to‘g‘ri kelmoqda. hissasiga to‘g‘ri kelmoqda.

QORAQALPOG‘ISTON RESPUBLIKASINING XSST BO‘YICHA EKSPORTI TARKIBI (2023-yil yanvar-noyabr)

Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (XSST) bo‘limi	Ming. AQSH dollari	2022-yilning mos davriga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Sabzavotlar va mevalar	15 614,7	111,0
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	2 443,3	63,6
Shakar, shakardan tayyorlangan mahsulotlar va asal	13,6	34,1
Kofe, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	227,4	95,8
Ichimliklar va tamaki		
Ichimliklar	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari		
Moy olinadigan urug‘lar va mevalar	87,8	74,5
Hayvonot va o‘simlik manbalaridan boshqa xomashyolar	23 859,1	86,3
To‘qimachilik tolalari va ularning chiqindilari	2 116,8	123,6
O‘g‘itlar uchun xomashyo va mineral xomashyo (ko‘mir, neft va qimmatbaho toshlardan tashqari)	958,1	104,7
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar		
Neft va neft mahsulotlari va shunga o‘xshash materiallar	898,2	723,1
Tabiiy yoki sun‘iy gaz	-	-
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar		
Hayvonlar va o‘simliklar moylari va yog‘lari, qayta ishlangan; mumlar; texnik aralashmalar va preparatlar	-	-
Kimyoviy vositalar va shunga o‘xshash mahsulotlar		
Noorganik kimyo moddalari	514,5	192,1
Birlamchi shakldagi plastmassalar	190 410,2	80,6
Efir moylari, rezinoidlar va parfumeriya	109,2	80,8
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar	172,4	23,6

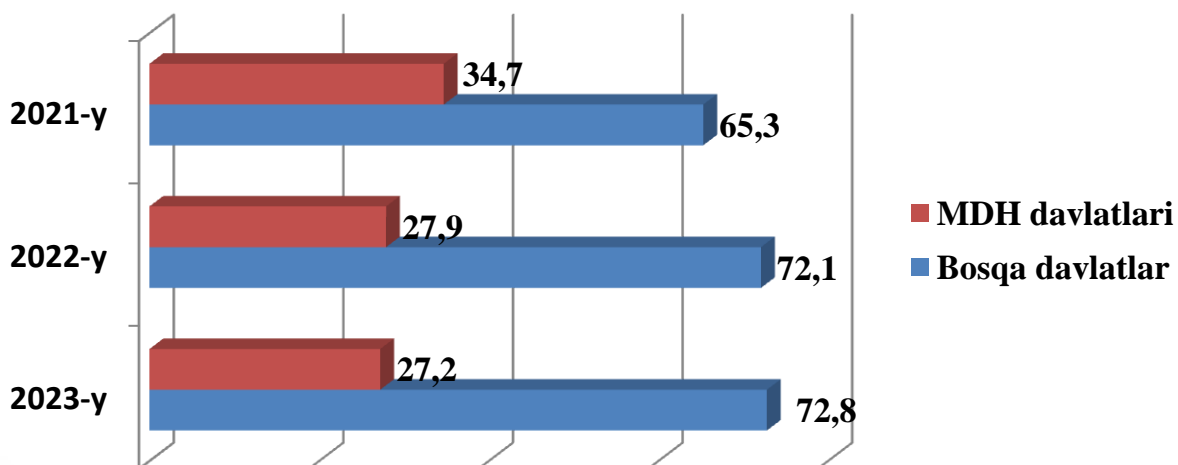
Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (XSST) bo'limi	Mln. AQSH dollari	2022-yilning mos davriga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari		
Probka va daraxtdan tayyorlangan buyumlar (mebeldan tashqari)	3 517,7	155,6 b
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar Rangli metallar	33 939,5	118,4
Cho'yan va po'lat	-	-
Boshqa toifalarga kiritilmagan, metall bo'lmagan minerallardan olingan mahsulotlar	671,3	38,8
Mashinalar va transport asbob-uskunalari		
Elektr mashinalari, apparatlar, asboblari va ularning ehtiyot qismlari	-	-
Muayyan sohalar uchun maxsus ishlab chiqilgan mashinalar	4,8	38,4
Elektr aloqasi, ovozni yozish va ovozni eshittirish apparaturalari va uskunalari	-	-
Kanselyariya mashinalari va ma'lumotarni avtomatik ravishda qayta ishlash uchun asbob-uskunalari	-	-
Turli xil tayyor buyumlar		
Kiyim-kechaklar va ularning anjomlari	1 009,9	75,1
Har xil tayyor buyumlar	47,8	60,4
Poyabzal	1,0	333,3
Boshqa turdagi maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari.	51,0	30,8

Qoraqalpog'iston tashqi savdo statistikasida sherik mamlakatlarga quyidagilar kiradi: olib kirishda - tovarlar kelib chiqqan mamlakat, agar kelib chiqqan mamlakat noaniq bo'lsa, jo'natib yuborgan mamlakat. Olib chiqishda - tovarlar yuboriladigan mamlakat hisoblanadi.

2023-yilning yanvar-noyabr oylarida MDH mamlakatlarga **76,4** mln. AQSH dollari qiymatidagi tovar va xizmatlar eksport qilinib, jami eksportning **85,2** % ini tashkil etdi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

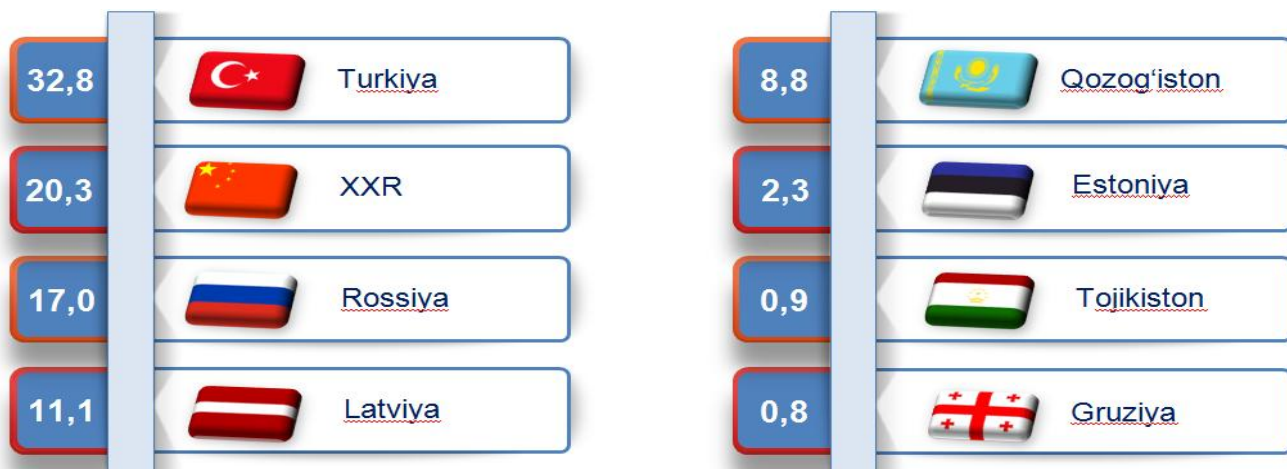
(yanvar-noyabr, ulushi, % da)

2023-yil yanvar-noyabr oylarida tashqi savdo aylanmasida tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkorlarimiz Turkiya, XXR, Rossiya, Qozog'iston, Latviya, Estoniya va Gruziya kabi davlatlar bo'lgan. Ularning umumiy Eksportdagi ulushi **94,0** % ni tashkil etdi.

RESPUBLIKA EKSPORTIDA ASOSIY HANKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2023-yil yanvar-noyabr, % da)

QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORTI HAJMI VA O'SISH SUR'ATLARI *(yanvar-noyabr, yillar kesimida)*

Davlatlar	Ming. AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Egallab turgan o'рни	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Turkiya	90753,2	92104,2	107,1	101,5	1	1
XXR	84487,7	57013,1	86,9	67,5	2	2
Rossiya	47676,4	47557,7	66,9	99,8	3	3
Latviya	34289,6	31037,1	128,8	90,5	4	4
Qozog'iston	32004,4	24674,2	89,1	77,1	5	5
Estoniya	124,2	6522,4	26,8	5249,7	34	6
Tojikiston	3194,3	2470,9	128,5	77,4	8	7
Gruziya	2666,4	2354,3	216,2	88,3	10	8
Afg'oniston	4126,1	2075,8	103,8	50,3	7	9
Birlashgan qirollik	4714,7	1768,2	59,1	37,5	6	10
Fransiya	1568,4	1764,4	94,6	112,5	14	11
Pokiston	209,9	1696,2	14,9	808,1	27	12
Eron	627,5	1066,3	26,0	169,9	18	13
Korea Respublikasi	1622,7	1026,4	33,9	63,3	13	14
Polsha	153,8	694,9	117,2	451,8	29	15
Niderlandiya	324,2	693,0	185,0	213,8	21	16
Germaniya	420,3	642,6	53,5	152,9	20	17
Ozarbayjon	651,8	568,6	104,7	87,2	17	18
Irak	265,4	536,4	7,3	202,1	23	19
Turkmaniston	1075,2	520,9	134,4	48,4	16	20

QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASINING TUMANLAR

KESIMIDA EKSPORTI
(2023-yil yanvar-noyabr)*

	Mln. AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da	Ulushi, % da
Qoraqalpog'iston Respublikasi	280,4	87,2	100,0
Nukus shahri	192,2	79,9	68,6
tumanlar:			
Amudaryo	9,8	141,8	3,5
Beruniy	6,3	63,2	2,3
Bo'zatov	1,7	159,9	0,6
Qorao'zak	1,0	78,2	0,4
Kegeyli	6,1	104,2	2,2
Qo'ng'iro't	6,8	555,0	2,4
Qonliko'l	13,0	108,2	4,6
Mo'ynoq	3,9	41,7	1,4
Nukus	4,5	132,4	1,6
Taxiatosh	3,5	55,9	1,3
Taxtako'pir	0,7	40,0	0,2
To'rtko'l	6,4	125,6	2,3
Xo'jayli	2,4	108,6	0,9
Chimboy	6,2	114,0	2,2
Shumanay	5,1	377,4	1,8
Ellikqal'a	10,5	136,3	3,7

Eng yuqori hajm,
mln. AQSH dollari

Eng quyi hajm,
mln. AQSH dollari

Respublika eksporti tarkibida eng yuqori ulushni Nukus shahri **68,6 %** bilan **192,2** mln. AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Taxtako'pir tumani **0,2 %** bilan **0,7** mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

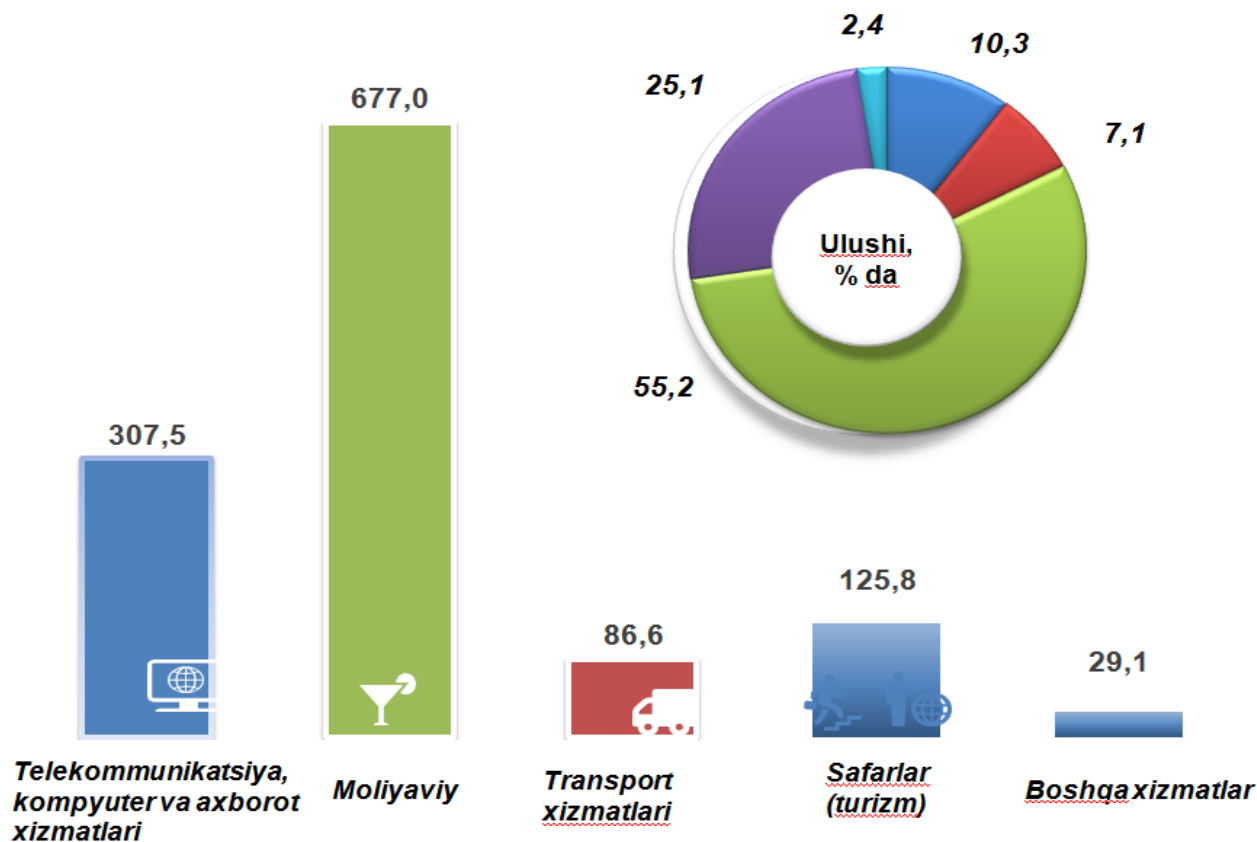
* Tabiiy gaz va elektr energiyasi yetkazib berish, shuningdek, maxsus eksport va safarlar bo'yicha rasmiy statistik ma'lumotlar, O'zbekiston Respublikasi viloyatlari, tuman va shaharlari bo'yicha taqsimlanmagan.

Mamlakatimizda yangi ishlab chiqarish texnologiyalari va zamonaviy uskunalardan keng foydalanish, sohada sifat menejmenti tizimining joriy yetilishi natijasida mehnat unumdorligini oshirishga xizmat qilmoqda. Bu, o'z navbatida, tayyor mahsulotlarga jahon bozorlarida o'z o'rnini topish imkonini beradi.

XIZMATLAR EKSPORTI TARKIBI

(2023-yil yanvar-noyabr, hajm va ulushi, % da)

Xizmatlar eksporti hajmi **1 226,0** ming. AQSH dollarini yoki jami eksport hajmining **0,4** % ini tashkil etib, 2022-yilning mos davriga nisbatan **37,7** % tashkil etdi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi moliyaviy xizmatlar (**55,2** %), safarlar (turizm) (**10,3** %), telekommunikatsiya, kompyuter va axborot xizmatlari bo'yicha, xizmatlar (**25,1** %), transport (**7,1** %), boshqa xizmatlar (**2,4** %) hissasiga to'g'ri kelgan.

QORAQALPOG‘ISTON RESPUBLIKASINING IMPORTI

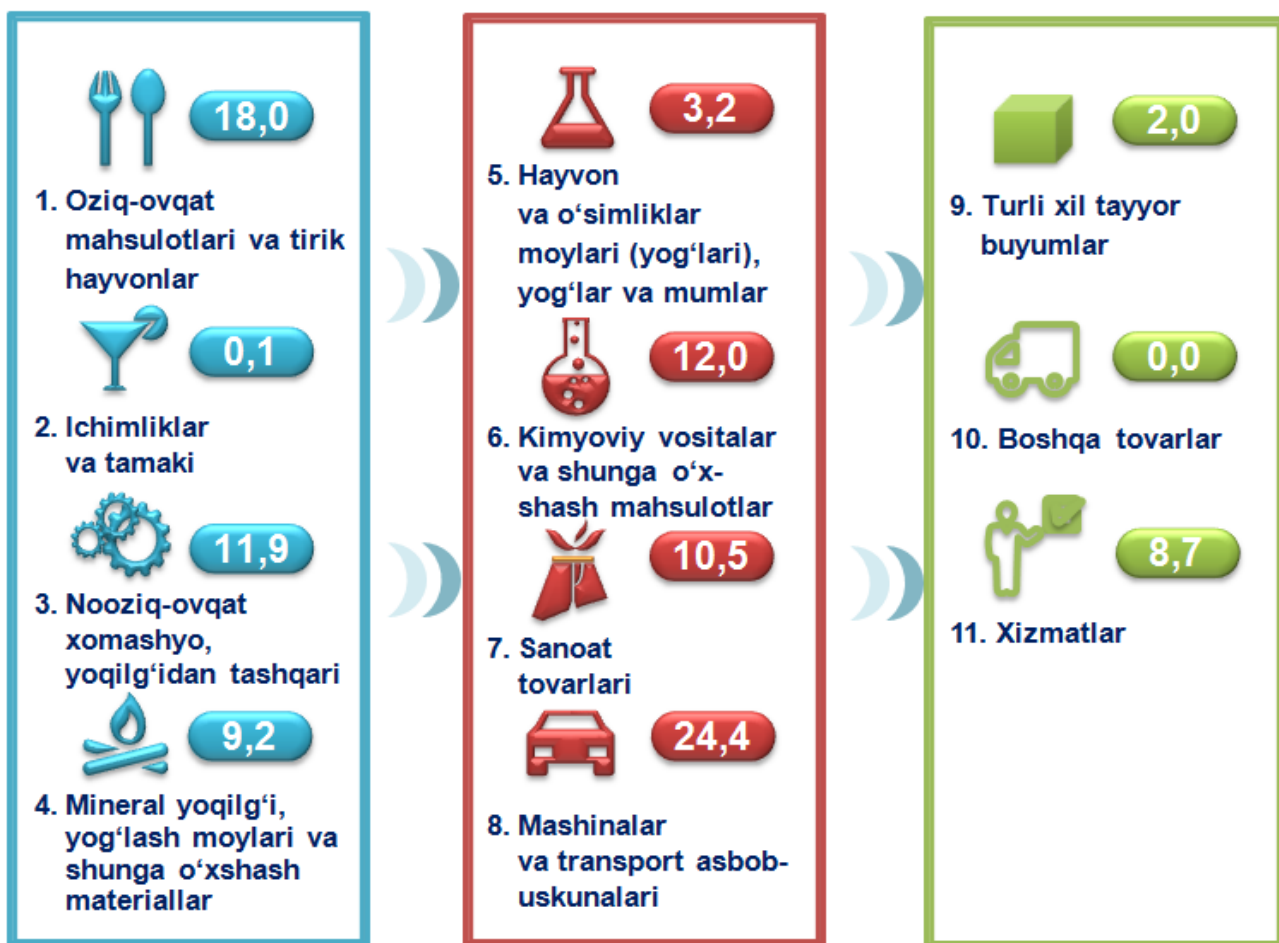

2023-yilning yanvar-noyabr oylarida import hajmi **183,3** mln. AQSH dollarini va 2022-yilning mos davriga nisbatan **85,1** % ni tashkil etdi. Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunalari (**24,4** %), Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (**18,0** %), sanoat tovarlari (**10,5** %) hamda kimyoviy vositalar va shunga o‘xshash mahsulotlar (**12,0** %) hisobiga to‘g‘ri keldi.

XSST BO‘YICHA IMPORT TARKIBI

(2023-yil yanvar-noyabr, ulushi, % da)

Tovarlar importi dinamikasi tahliliga ko‘ra, 2023-yilning yanvar-noyabr oylarida import qilingan tovarlar hajmi, **183,3** mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa **16,0** mln. AQSH dollariga yetdi.

QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASINING XSST BO'YICHA IMPORTI TARKIBI (yanvar-noyabr, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Mln. AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nis- batan. % da	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Jami import	215,4	183,3	100,6	85,1	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	21,9	33,1	83,3	151,2	10,2	18,0
Ichimliklar va tamaki	0,1	0,2	-	201,6	0,0	0,1
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	18,3	21,9	118,6	119,4	8,5	11,9
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	16,2	16,9	100,0	103,9	7,5	9,2
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	5,7	5,8	92,7	101,9	2,6	3,2
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	24,1	21,9	86,2	90,8	11,2	12,0
Sanoat tovarlari	25,4	19,2	168,0	75,7	11,8	10,5
Mashinalar va transport asbob- uskunalari	79,7	44,7	88,5	56,2	37,0	24,4
Turli xil tayyor buyumlar	4,0	3,7	69,4	92,0	1,9	2,0
Xizmatlar	20,0	16,0	181,3	79,9	9,3	8,7

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI (2023-yil yanvar-noyabr)

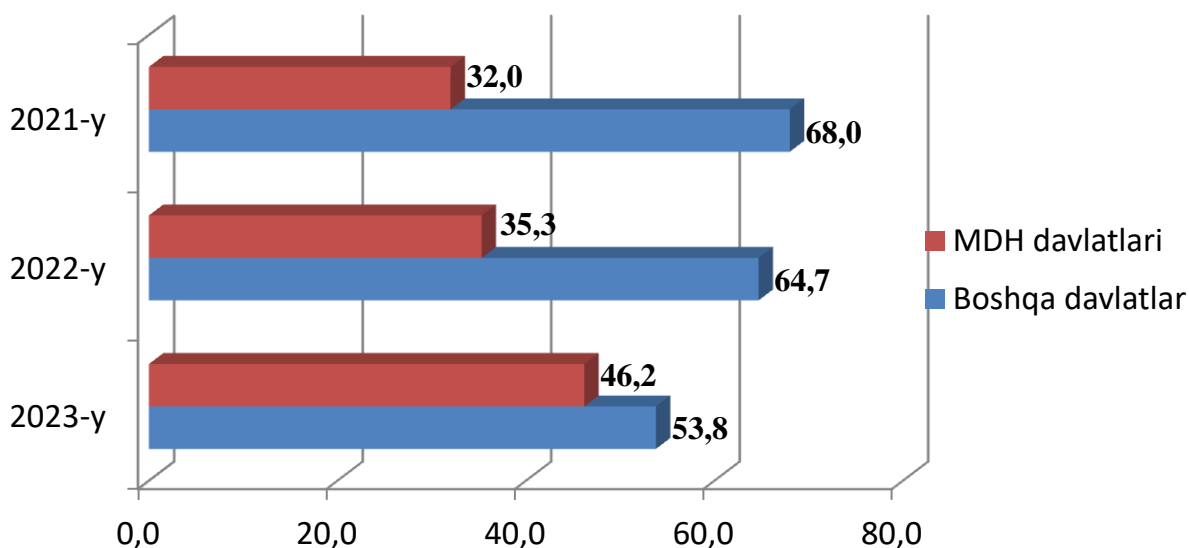
Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (XSST) bo'limi	Ming. AQSH dollari	2022-yilga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Tirik hayvonlar	485,5	20,2
Go'sht va go'sht mahsulotlari	836,9	301,9
Kofe, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	1 649,9	123,1
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	26 017,9	179,2
Ichimliklar va tamaki		
Ichimliklar	175,4	201,6
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
Probka va yog'och-taxtalar	20 911,5	118,7
Hayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan xomashyo materiallari	851,1	315,6
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar		
Neft, neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	12 074,2	92,1
Ko'mir, koks va briketlar	4 787,4	153,6
Gaz, tabiiy va sun'iy	-	-
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar		
O'simlik moylari va yog'lari	5 812,4	101,9
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	-	-
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar		
Organik kimyo moddalari	4 453,0	64,9
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	958,1	128,5
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar	14 664,6	112,6
Noorganik kimyo moddalari	786,6	44,2

Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (XSST) bo'limi	Ming. AQSH dollari	2022-yilga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari		
Rezina buyumlari	645,0	298,1
Qo'ziqorin va yog'ochdan yasalgan buyumlar (xrom qoplangan mebel)	15 600,2	76,4
Cho'yan va po'lat	443,0	27,0
Qog'oz, karton va qog'oz massasi, qog'oz yoki kartondan tayyorlangan buyumlar	226,3	27,3 b
Mashinalar va transport asbob-uskunalari		
Avtomobillar	4 939,8	108,6
Aniq sohalar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	25 233,4	46,9
Sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va ularning detallari	8 825,8	53,8
Elektr mashinalari, apparatlari va jihozlari va ularning elektr qismlari	3 093,9	139,9
Turli xil tayyor buyumlar		
Maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari	2 442,4	182,1
Boshqa joyda tasniflanmagan har xil tayyor buyumlar	454,4	62,1
Blokli binolar, suv o'tkazish, kanalizatsiya, isitish va yoritish uskunalari uchun armatura va mahkamlash moslamalari	612,7	51,3
Mebel va uning qismlari, yotarjoy buyumlari matraslar, matraslar uchun tirgaklar, yostiqlar va shunga oxshash tikilgan mebel	130,5	66,0

2023-yil yanvar-noyabr natijalariga ko'ra MDH mamlakatlaridan import ulushi **84,7** mln. AQSH dollarini tashkil etib, 2022-yilning mos davriga nisbatan **11,5** % ga ko'paydi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARDAN TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-noyabr, ulushi, % da)

2023-yil yanvar-noyabr oylarida Qoraqalpog'iston Respublikasi **45** ta davlatdan tovar va xizmatlar importini amalga oshirdi. Yetti yirik hamkor davlatlar (XXR, Rossiya, Qozog'iston, Shvetsiya, Koreya Respublikasi, Belarus va Germaniya) jami importning **84,3** % ni tashkil etdi.

RESPUBLIKA IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2023-yil yanvar-noyabr, % da)

QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARDAN AMALGA OSHIRGAN IMPORTI HAJMLARI VA O'SISH SUR'ATLARI (yanvar-noyabr, yillar kesimida)

Davlatlar	Ming. AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmdagi o'rni	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
XXR	70344,9	38928,4	198,1	55,3	1	1
Rossiya	48780,1	36003,2	127,1	73,8	2	2
Qozog'iston	18737,3	30210,8	88,7	161,2	4	3
Koreya Respublikasi	24664,7	19636,6	110,4	79,6	3	4
Belarus	3837,2	12247,9	567,8	319,2	8	5
BAA	6242,9	6854,6	118,1	109,8	7	6
Qatar	3170,6	5799,2	-	182,9	10	7
Qirg'iz Respublikasi	3320,4	4891,2	83,9	147,3	9	8
Shvetsiya	249,0	4038,8	2,7	1621,8	28	9
Turkiya	7657,4	3533,3	57,8	46,1	5	10
Germaniya	1193,7	3124,8	14,3	261,8	15	11
Birlashgan qirollik	3128,5	2363,8	168,9	75,6	11	12
Estoniya	2493,8	2164,1	1408,4	86,8	13	13
Fransiya	421,7	2006,6	34,0	475,8	26	14
Shvesariya	546,0	1516,4	81,5	277,7	23	15
Litva	3094,7	1425,0	26,7	46,0	12	16
Turkmaniston	1124,1	1267,7	34,0	112,8	16	17
Yaponiya	6903,7	921,0	882,2	13,3	6	18
Eron	1026,1	846,2	27,4	82,5	18	19
AQSH	621,6	674,7	106,5	108,5	21	20

QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASINING TUMANLAR KESIMIDA IMPORTI (2023-yil yanvar-noyabr)

	Mln. AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da	Ulushi, % da
Qoraqalpog'iston Respublikasi	170,0	86,6	100,0
Nukus shahri	76,0	86,8	41,4
<i>tumanlar:</i>			
Amudaryo	3,1	181,5	1,7
Beruniy	3,6	53,4	2,0
Bo'zatov	0,1	21,4	0,0
Qorao'zak	6,4	16,3	3,5
Kegeyli	2,0	99,6	1,1
Qo'ng'iro't	7,5	97,9	4,1
Qonliko'l	2,0	194,7	1,1
Mo'ynoq	20,5	85,8	11,2
Nukus	2,9	264,2	1,6
Taxiatosh	13,3	109,8	7,2
Taxtako'pir	0,2	210,4	0,1
To'rtko'l	27,3	121,6	14,9
Xo'jayli	10,2	300,1	5,6
Chimboy	6,3	156,5	3,4
Shumanay	0,1	414,6	0,1
Ellikqal'a	1,9	101,3	1,1

Eng yuqori hajm,
mln. AQSH dollari

Eng quyi hajm,
mln. AQSH dollari

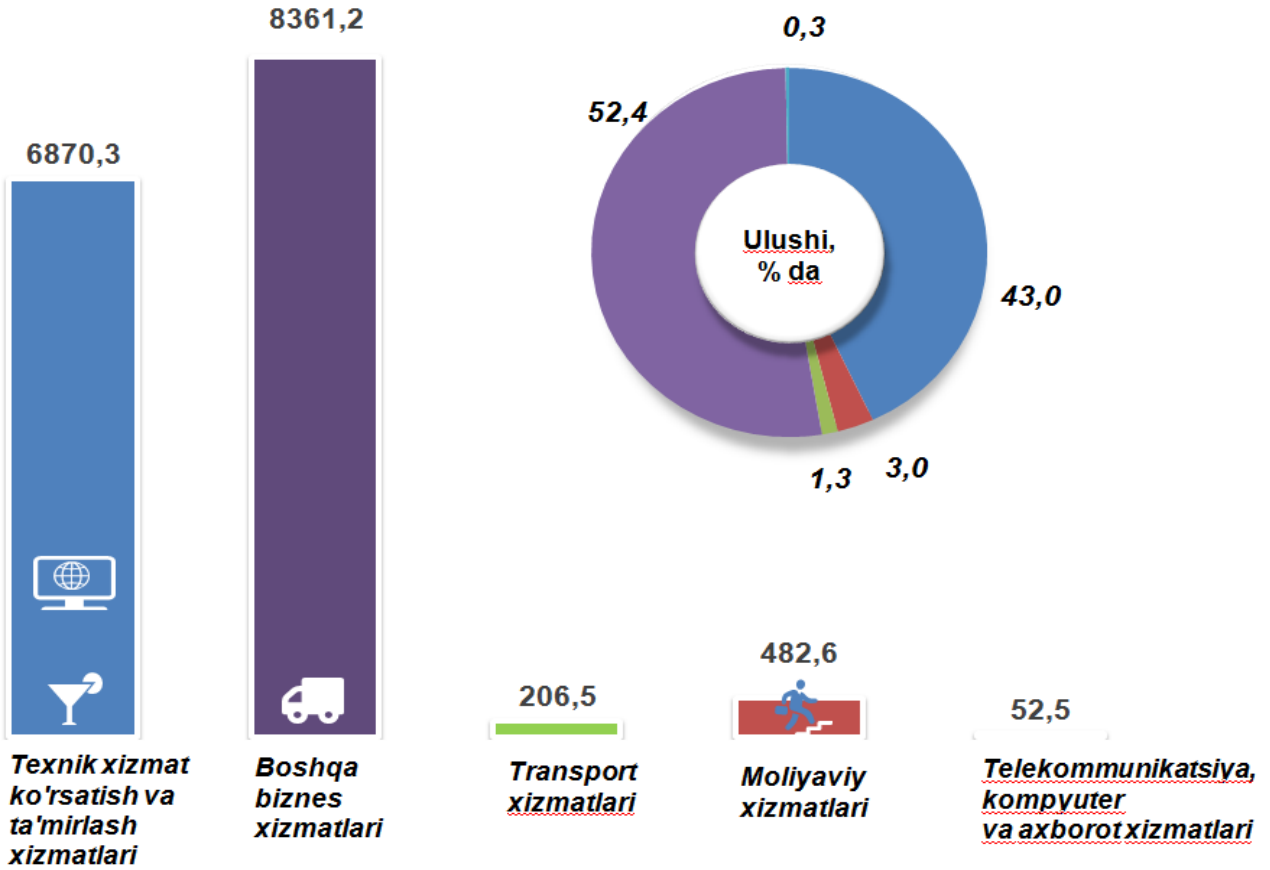

Respublika importi tarkibida eng yuqori ulushni Nukus shahri **41,4 %** bilan **76,0** mln. AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Shumanay tumani **0,1 %** bilan **0,1** mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

XIZMATLAR IMPORTI TARKIBI

(2023-yil yanvar-noyabr, hajm va ulushi, % da)

2023-yilning yanvar-noyabr oylari yakuni bilan xizmatlar importi hajmi **15 973,1** ming. AQSH dollarini yoki jami import hajmining **8,7 %** ini ulushini tashkil etdi va o'tgan yilga nisbatan **79,9 % ni** tashkil etdi. Xizmatlar importi tarkibining asosiy ulushi texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash xizmatlari (**43,0 %**), boshqa biznes xizmatlari (**52,4 %**), moliyaviy xizmatlar (**3,0 %**) transport xizmatlari (**1,3 %**), telekommunikatsiya, kompyuter va axborot xizmatlari bo'yicha, xizmatlar (**0,3 %**), ga tegishli bo'ldi.